

ЗМІСТ

ЧАСТИНА I	9
ЧАСТИНА II	51
ЧАСТИНА III	85
ЧАСТИНА IV	109
ЧАСТИНА V	129
<i>Подяки</i>	145
<i>Світлини</i>	147
<i>Хронологія</i>	166
<i>Вибрана бібліографія</i>	172

Entonces fue al castaño, pensando en el circo, y mientras orinaba trató de seguir pensando en el circo, pero ya no encontró el recuerdo. Metió la cabeza entre los hombros, como un pollito, y se quedó inmóvil con la frente apoyada en el tronco del castaño. La familia no se enteró hasta el día siguiente, a las once de la mañana, cuando Santa Sofía de la Piedad fue a tirar la basura en el traspatio y le llamó la atención que estuvieran bajando los gallinazos.

Cien años de soledad

Тоді він, думаючи про цирк, попрямував до каштана і, поки мочився, пробував і далі думати про нього, але вже нічого не міг пригадати. Втяг голову в плечі, мов курча, й застиг, упершись чолом у стовбур дерева. Родина дізналася про те, що сталося, тільки наступного дня, об одинадцятій годині ранку, коли Санта Софія де ла П'єдад, понісши сміття на задній двір, спостерегла, що до каштана злітаються грифи.

«Сто років самотності»

Коли ми з братом були малі, батько взяв з нас обіцянку зустріти 2000-й рік із ним. Поки ми були підлітками, неодноразово нагадував про це зобов'язання, і мені робилося ніяково від його наполегливості. Зрештою я збагнув, що він хотів дожити до цієї дати. Йому мало бути сімдесят два, мені — сорок; ХХ століття мало добігти кінця. Тоді мені, підліткові, ці віхи здавалися геть далекими. Коли ми з братом вирости, про цю обіцянку згадували нечасто. Все ж таки ми зустріли нове тисячоліття всі разом у батьковому улюбленому місті, Картахені-де-Індіас.

— У нас з тобою була домовленість, — сором'язливо промовив батько, мабуть, теж трохи зніяковілий від власної наполегливості.

— Авжеж, — відповів я, і ми більше про це не розмовляли. Відтоді він прожив ще п'ятнадцять років.

Коли батькові було під сімдесят, я запитав, про що він думав уночі, вимкнувши світло. «Проте, що все майже скінчилося». Потім батько додав з усмішкою: «Та час ще є. Поки можна не надто перейматися». Його оптимізм був непідробним, він не просто хотів мене розрадити. «Однієї прекрасної миті ти прокидаєшся старим. Без попередження, та й по всьому. Це приголомшує», — додав він. «Давним-давно я чув, що у житті письменника настає час, коли написати довгий твір уже неможливо. Голова більше не може утримувати розлогу архітектуру й орієнтуватися у карколомній географії великого роману. Це правда. Зараз я це відчуваю. Тож відтепер беруся за коротші твори».

Коли батькові було вісімдесят, я спитав, що він відчував.

— З висоти вісімдесяти років справді відкривається дивовижний краєвид. І кінець уже близько.

— Тобі страшно?

— Мені безмежно сумно.

Коли пригадую ці миті, мене щиро розчулює його відвертість, особливо зважаючи на жорстокість запитань.

У БЕРЕЗНІ 2014-го, вранці буднього дня, я телефоную матері. Вона каже, що батько вже два дні як зліг із застудою. Часом з ним таке трапляється, але вона запевняє, що цього разу все інакше. «Він не їсть і не встає. Сам на себе не схожий. Геть млявий. У Альваро теж усе так починалося», — вона має на увазі батькового друга-ровесника, який помер торік. «Із цього ми не викараскаємося», — пророкує вона. Я не хвилююся після нашої розмови, адже цей материнський прогноз може бути наслідком тривожності. Вона вже давно на тому етапі життя, коли друзі регулярно помирають. До того ж її добряче підкосила втрата брата і сестри, наймолодших і найближчих. І все одно наша телефонна розмова розбурхує мою уяву. Невже це початок кінця?

Моїй матері, яка вже двічі поборолася з раком, час робити обстеження у Лос-Анджелесі. Тож ми

Прощавайте, Габо і Мерседес

вирішили, що брат прилетить з Парижа, де живе, у Мехіко-Сіті до батька, а я залишуся з матір'ю у Каліфорнії. Щойно мій брат прибуває у Мексику, кардіолог та сімейний лікар каже, що у батька пневмонія і лікарям буде значно спокійніше госпіталізувати його, щоб зробити додаткові аналізи. Скоріш за все, він уже не перший день пропонував це матері, та вона опиралася. Певно, боялася того, що саме покаже ґрунтовне медичне обстеження.